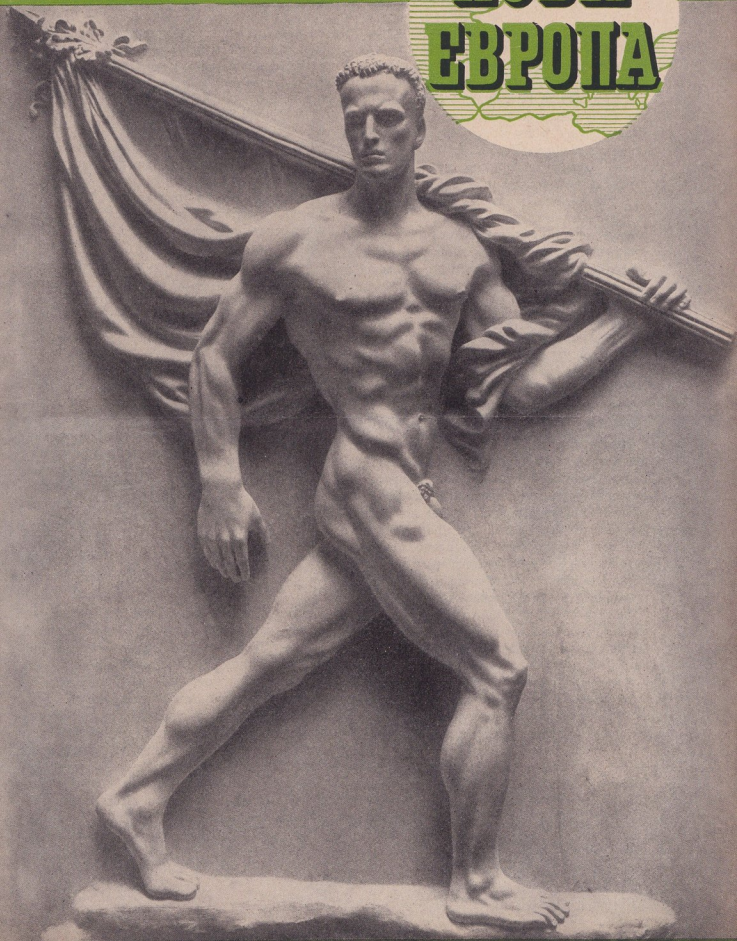

Цена 3 лева
Für Deutschland
40 Pf.

ПРОЛѢТНИ СТРАХОВЕ И НАДЕЖДИ

Пролѣтътъ е възродителка на живота. Никой не може да устои на нейната топла усмивка. Снѣговетъ се разтаятъ подъ пролѣтното слънце, размразенитѣ потоци се спускатъ весело и шумно, за да потекатъ укротени изъ яснозелени долини, да се влѣятъ въ благословени рѣки и съ тѣхъ да стигнатъ безбрѣжно море. Живителни сокове, зелена кръвь възвира нагоре по стебла и листи, птици пѣятъ, цѣлата природа облича нова премѣна, всичко живо се усѣща възродено и призовано за творчество и дѣло. Човѣкътъ добива сякашъ крила, мисълта му има смѣлъ полетъ, въображението му чертае образи и форми, въ които ще ортѣе нови дѣла и подвигъ. Цѣли народи се сепватъ отъ съни, напръгатъ умъ и воля, за да утвърдятъ това, което веднажъ сж постигнали и за да отворятъ врати къмъ нови свѣтове на щастие и благополучие. Разбира се, не може да се надѣва оня, който има положителни основания да се страхува. Пролѣтътъ е, изобило, майка на надеждата, но нейна рожба сж и страховетъ отъ бѣдни градушки и бури.

Никоя пролѣтъ не е раждала у едни толкова страхове, у други — толкова надежди, както пролѣтътъ тая година. Защото за милиони човѣшки същества тя предвещава окончателна победа или цѣлостно унищожение. Другъ изборъ нѣма. Той е само единъ: или всичко или нищо. Не преувеличаваме, като казваме, че предъ тоя изборъ е поставено цѣлото човѣчество: изходътъ отъ днешната съдбоносна борба е еднакъо важенъ за всички.

Естествено, най-прѣко заинтересуванитѣ въ случая сж самитѣ нововаци народи: отъ една страна англосаксонския свѣтъ и болшевикитѣ, отъ друга — Германия, Италия, Япония и тѣхнитѣ съюзници т. е. всички млади и животоспособни народи. Два коренно противоположни свѣта, които съвършено различно поерѣщатъ и пролѣтътъ. Единтѣ — англосаксонци и болшевики, съ страхове, другитѣ — силитѣ отъ Тройния пактъ, съ надежди. И то напълно заслужено и основателно. А това вече е указание за бѣдѣшето.

Нѣма защо да се простираме надълго и широко. Достатъчно е да сравнимъ онова,

което болшевишкото ржководство възнамѣряваше да направи презъ изтеклата лѣта зима, съ това, което въ действителностъ стана.

Въ Москва, Лондонъ и Вашингтонъ потриха самодоволно ржце, когато Фюрерътъ се реши да премине отъ нападение въ отбрана въ началото на зимата на източния фронтъ, за да изчака удобно годишно време да поеме наново нападателнитѣ действия срещу единъ безогледенъ и стрѣвенъ противникъ. Въ тия три столици — седалища на първоразредни военни подстрекатели — стана чудо: посѣзвети малко отъ зашеметителнитѣ удари презъ лѣтото, тѣ изведнажъ изпаднаха въ другата крайностъ — повѣрваха, че тая добре обмислена стѣпка на Фюрера едва ли не представлява началото на края на германската въоржжена сила. И решиха, пакъ Сталинъ да вади кестенитѣ отъ огъня — да предприеме сега пакъ той една зимна офанзива, съ цель: да сломи германския фронтъ и да възвърне загубенитѣ цени земи. Иравѣха си, нелишена иначе отъ разумъ, смѣтка: въоржжение, тѣлесно и душевно устройство на съветския войникъ сж по-добре пригодени за сражения при такива климатични и терени условия, отколкото сжчитѣ у германския, изобило западноевропейския човѣкъ. Нужно е, значи, последно напрежение отъ съветското ржководство, за да бждатъ принудени къмъ отстъпления непобедими германски войски и така да се създадатъ предпоставкитѣ за болшевиизирането на цѣла Европа.

И започна оная страховтна зимна битка на източния фронтъ, която ще остане паметна въ военната история на народитѣ и особено на германския народъ, чийто горди синове излетоха вѣнци отъ безподобни подвизи, безсмъртие и слава. Болшевикитѣ, обаче, тржбѣха налѣво и надѣсно все нови и страшни победи надъ „фашиститѣ“, цѣли области и селища бѣха „освободени“ отъ „империалиститѣ“ и наново притиснати въ обятията на „съветския рай“; болшевикитѣ изобило „напредваха“ и комай спирката имъ се мѣркаше едва въ Берлинъ.

Какво бѣ станало?

Чисто и просто, германското командване бѣ прибрало нападателнитѣ си клинове, които бѣха навлѣзли дълбоко въ съветската земя, за да изгради единъ фронтъ, годенъ за поддѣжна война на мѣсто, каквото то очакваше. Болшевишки войски, естествено, бѣха завзели напустнатитѣ области и селища и празнуваха евтини победи. Но тѣ скоро почувствуваха гъвкавостта и здравината на новоизграденния отбранителенъ германски фронтъ. Хиляди и хиляди човѣшки сѣщества бѣха безмислено хвърляни срещу германската жива стена, дето падаха покосени отъ неумолимото германско оръжие. И все така, до най-близки дни съветското рѣководство пожертвува поне единъ милионъ войници, лиши се отъ ценни военни материали, но нито разруши германския фронтъ, нито извърши пробивъ. Въ края на зимната битка не остана почти нищо отъ всички болшевишки „победи“. Фронтътъ почти приблизително все тѣй, както и въ началото на зимата: въ германски рѣке сѣк Вязма, Орелъ, Курскъ, Харьковъ, Таганрогъ, Ленинградъ е обкрѣженъ, на полуостровъ Кримъ само при Севастополъ и Керчь се намиратъ болшевишки сили.

Ясно е, защо всѣка стѣпка на пролѣтътъ издѣлваше по една нова грижа върху лицата на болшевишкитѣ самодържци. За да намалятъ съветенаната си вина и за да бѣдятъ шо-годе облекчени за новитѣ операции, Сталинъ официално изрази недоволство отъ слабата помощ на своитѣ съюзници, а пратеницитѣ му, евреитѣ Литвиновъ-Финкелщайнъ въ Вашингтонъ и Майски въ Лондонъ заявиха направо на милитѣ си „другари“ въ двѣтѣ столици: каквото ще се прави, да се прави не презъ 1943, а презъ 1942 (Майски), времето е въроломѣнъ съюзникъ (Литвиновъ), необходимъ е втори фронтъ за облекчение на съветската войска (двамата). Въпрѣки така изявената си слабостъ, отъ съветска страна се разпространяватъ сведения за нови съветски армии, за „чудодейни“ оръжия и др. подобни. По тая точка предоставяме на времето да даде заслужения отговоръ.

Какъ поерѣчатъ пролѣтътъ Англия и Америка?

И двѣтѣ ненаситни държави загубиха всичкитѣ си позиции въ Далечния изтокъ. Англия е застрашена и въ самия Индийски океанъ — Индия стои предъ изгрѣва на своята свобода.

Англия губи позиции и въ Срѣдния изтокъ — тамъ тя по необходимостъ отстъпва предъ болшевишкото проникване и така сама си подписва смъртната присѣда. Америка, за да изравни загубитѣ въ Тихия океанъ, посѣга жадно къмъ Австралия и Южна Америка. И Англия и Съединенитѣ Шати западнаха тѣкмо въ онова положение, въ което искаха да тикнатъ своя омразенъ противникъ, Германия: тѣ се борятъ именно на нѣколко фронта, разкѣсватъ силитѣ си, губятъ тонажи, клонятъ къмъ поражение. И вършатъ подлости: нападатъ беззащитни градове и предприематъ „нашествия“, които се приключватъ за една нощъ.

Само силитѣ отъ Тристранния пактъ поерѣчатъ пролѣтътъ съ оправдани надежди. Германскиятъ народъ, на фронта и въ родината, превъзможна най-голѣмото изпитание въ своята история: една тежка борба при незапомненъ отъ столѣтне студъ. И фронтъ и родина се показваха достойни за името несѣкръшими и заслужиха честно публичната похвала на Фюрера. Фронтъ и родина знаятъ, че тая борба трѣбва да завърши съ окончателна победа. И затова, и фронтъ и родина, подъ едно гениално рѣководство, работиха презъ цѣлата зима, за да изведатъ пролѣтната и лѣтна борба до победенъ край. Германскитѣ работници приготвиха нови и по-добри оръжия, подобриха продоволствието и продоволственитѣ пѣтища. Хиляди млади германски синове бѣха свикани подъ знамената и се обучаваха системно за великия часъ. Тѣ сега сѣ готови да изпълнятъ заповѣдта на Фюрера. Германската войска ще се яви по-силна отколкото на 22 юний 1941 г. Численото надмощие на Съветитѣ е вече съмнително. Тѣхното рѣководство и въоръжение е известно. Съотношението на силитѣ ще бѣде много по-благоприятно за Германия отколкото миналото лѣто.

При това положение още първитѣ априлски дни донесоха известенъ обратъ на източния фронтъ: тамъ германскитѣ войски не се задоволяватъ да отбѣлскватъ противникови нападения и да преминаватъ въ свои контронападения, но и сами вече предприематъ нападения въ връзка съ подготовката на новата голѣма офанзива, която ще постави въ сѣнка всичко станало до сега. Ще се развиятъ нападателни операции върху най-

широкъ просторъ съ целъ да се сломи фронта на противника и да се унищожи неговата въоръжена мощь.

Целта на германския походъ на изтокъ не може да бжде друга освенъ окончателното премахване на болшевишката опасностъ. Но това значи, че въоръжената сила на болшевизма трѣбва да бжде напълно разгромена и оржжейнитѣ заводи разрушени или поставени въ мирна служба на народното благополучие,

както въ източнитѣ степи, така и въ Европа. Болшевизмътъ ще бжде отхвърленъ въ степитѣ на Азия. И ще се изгради новъ редъ, дългътъ и траенъ миръ. За него работи и японското победоносно оржие, за него работятъ всички членове на Тройния пактъ. Победата може да бжде и ще бжде само тѣхна.

Ето защо едни посрѣщатъ пролѣтъта съ страхове, а други — съ надежди.

ДО ТЕОДОРЪ ТРАЯНОВЪ

Драги Траяновъ,

Празниуващъ шейсетъ годишния си рожденъ день: — юбилей? Или празникъ на усамотението? Или поклонъ на единъ народъ предъ закланателя на митически сили?

Ти не си вече „книжовникъ“, „писателъ“, залутанъ изъ нашитѣ софийски улици, по които още личатъ следитѣ на отритнати и прокънати поети, чийто последенъ съжитникъ си ти. Витоша те обгръща въ сѣнката си и те извежда извънъ онова, което като облакъ облича живота или го озарява за мигъ. —

Помнишъ ли? Преди двадесетъ години, въ София, упоени отъ видения и символи, ние говорихме пѣли нощи за романтика, за копнеж и титанизъмъ и — за Хьолдерлинъ. Бури отбрулиха отъ тогава много надежди. Едно остана: — духътъ, обреченъ да върши магии съ живота, да играе съ вѣчността на временното. Остана и твоятъ образъ, невидимиятъ рицаръ, който, подобно тракийскиятъ конникъ въ старитѣ реліефи, блуждае безутешенъ изъ равнинитѣ, закрилянъ отъ Тангра. Бжди спокоенъ. Ти нѣмашъ нужда отъ утехата на утешимитѣ. Твоя жрчески духъ е запаленъ отъ боговетѣ.

Иде другъ свѣтъ; той ще се къдне въ пламъка на живота. И тогава пѣснитѣ ти ще станатъ молитва на свободитѣ.

Около мене сега виятъ вече вихритѣ на новия день. Ти знаешъ, че робътъ е осъденъ на смъртъ, на безславна смъртъ; че нашиятъ свѣтъ се бори отъ две хилядилѣтъ за истина и миръ; че толкова често до сега е върлувалъ човѣкътъ на коварството; че напраздно ге-

ниятъ е воювалъ, за да утвърди на земята царството на гордия духъ; че и самото небе не веднажъ е благославяло малоумнитѣ и слѣпцитѣ, които не догонва дори и змията, отвратена отъ тѣхъ; че Хьолдерлинъ падна, сразенъ отъ Европа на тълпитѣ. Нашата вѣра, драги Тодоре, днесъ гори въ душата на милиони воини и озарява меча на грядущия свѣтъ.

Ние, които, макаръ и угнетени отъ навѣсното небе на Балкана, играехме съ мечти, гадахме рождението на единъ новъ човѣкъ, замѣняий битието съ музика, — останахме, всѣки случай, вѣрни на първородния копнежъ на българския духъ: да запази своя ударенъ ритъмъ и радостта на трагичното си прояснение. Кой ще каже, че ние бѣхме тогава само деца, а не и предвестници? Ние вървѣхме по истинския пътъ, по уритѣ на единъ свѣтъ, който бѣше още само едно видение и който днесъ добива своя видимъ образъ.

Че въ насъ бликаше чиста кръвъ, езическа кръвъ: това бѣ силата ни. Тази сила днесъ се пробужда въ душата на много народи. Тя избликва и въ душата на нашия народъ — въ тъмнитѣ му дълбочини, въ бездната, която обляхваше нѣкога и челото на българскитѣ ханове. Затова никой не може да оспора или да скъса връзката ни съ новия свѣтъ, който — каквото и да стане — ще запали слънцето си надъ развалинитѣ на настоящето и ще озари сѣщо така и върховетѣ на нашитѣ планини отъ Дунава до Егея. Бжди здравъ, велики Тодоре!

Янко Яневъ
Берлинъ, мартъ 1942

ЯНКО ЯНЕВЪ И НЕГОВАТА „ДЕМОНИЯ НА СТОЛЪТИЕТО“

(„Dämonie des Jahrhunderts“, 4. Auflage, Helingsche Verlagsanstalt, Leipzig)

отъ Отмаръ Полъ

Българинътъ културфилософъ Янко Яневъ е много известенъ въ Германия. Чрезъ своитѣ духовнореволюционни творения той е познатъ вече въ цѣлия европейски духовенъ свѣтъ. Признатъ и цененъ е той и като остроумецъ, тънъкъ аналитикъ на едно залъзващо столѣтие, и като тълкувателъ на едно идващо, ново, героично столѣтие, определено отъ арийска Европа.

Отъ редица негови духовнореволюционни произведения, въ които Янко Яневъ проявява и пламененъ темпераментъ, тоя пѣтъ ще се спремъ на „Демонията на столѣтието“, едно произведение, което обхваща еднакво последна духовностъ и политическа символика и което германската критика съ най-пълно право поставя непосредно до „Митътъ на двадесетия вѣкъ“, отъ идеолога на националсоциализма Алфредъ Розенбергъ.

Това е дълбока книга, която вѣщае цѣла сждба и съ безпощадна откровеностъ развѣнчава лъжливия богъ на Запада и въ пророческо тълкуване на време и свѣтъ сочи на иднитѣ, на сждбоноснитѣ голѣми решения, за които днесъ се води борба. Не се намиратъ думи, за да се опише вѣрата, безусловността и прегледа на духовно почувстваното отъ Янко Яневъ ново рождение. То трѣбва да се издигне отъ зѣещата пасть на миналото, за да не пропадне Европа, заробена духовно отъ предозазиатски учения. Янко Яневъ скъсва съ фаталистичнитѣ сили на духа, дири и намира противосили, които единички сж въ състояние да превъзмогнатъ фатализма: истинскитѣ и здрави народни първични сили. Свѣтовната история въ изложението на Янко Яневъ е борба съ бога на пустинитѣ, чуждъ на жичността на арийскитѣ народи, които отричатъ всичко за племенно-арийския човѣкъ, родения отъ планинитѣ героизъмъ, както и ландшафта на човѣка изобщо.

Така тоя богъ представлява ферментъ на разложение, който действува като отрова върху

всячки области на живота и човѣшкия духъ. Бавно, но сигурно той би довелъ до пълния залѣзъ на природносвѣрзаната творческа раса и всячки нейни излъчвания, ако не се обезвреди своевременно и тъкмо отъ грамаднитѣ сили на тая именно раса и ландшафтъ.

На края на тая гигантска борба, обаче, стои единъ новъ човѣкъ въ свѣтлия изгрѣвъ на ново и чисто по духъ столѣтие. Янко Яневъ съзира тоя човѣкъ откъмъ прекрасната си анализа на миналото и настоящето и го избразява въ очертаващитѣ се вече контури.

Яневата „Демония на столѣтието“ означава духовна революция, която може да се схване и оцени отъ малцина още днесъ и въ нейното последно въздействие. Че тая духовна революция е въ ходъ, общо се долавя по инстинктъ — та голѣмитѣ политически събития покриватъ своята духовна почва. Янко Яневъ, обаче, я прави сигурна, видима за всѣкого, който е готовъ и има воля да даде своя скромненъ приносъ за победата на тая свѣтлогледна революция на арийския духъ.

* * *

„Само безумци и авантюристи сж знаели и сж учили, че . . . грамоветъ сж по-необходими отколкото парламенти и борси или висши училища; че не пълното, изпитото, а пречупеното отъ дѣла на сждбата, глѣтката, мигътъ сж по-дълбоко свързани съ душата отколкото еднозвучното и безвременното; че раздѣлата е по-тържествена отколкото безграничното щастие; че нашитѣ кжци трѣбва да бждатъ покрипти отъ небето; че въ всяко битие е скрито слънцето: въ камъка, въ растението, както и въ очитѣ на жената и мъжса; че сме обгърнати отъ безсмъртие, отъ пламъка, който ние, вѣчно жеднитѣ, пиемъ всяки мигъ.“

„Изъ Демония на столѣтието“
отъ Янко Яневъ.

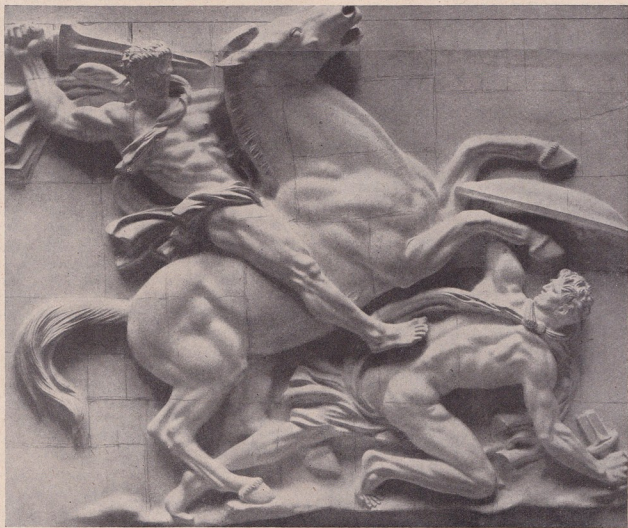
СИМВОЛИ на епохата

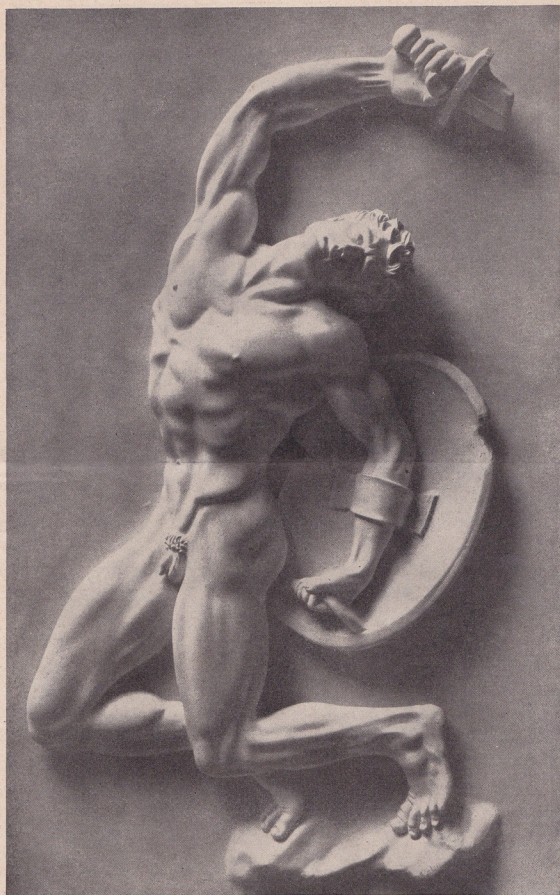
Образи от Арно Брекер — ваятелът на героична Европа, в чийто каменни релефи се отразява епическият стил на нашето време. Това сж апетеозъ на сегашната и сжщевременно на всички досегашни епохи, които сж стояли под знака на европейското единство и свобода — било въ периода на древната атинска култура, на римското войнство или на ранния срѣдновековен бунт на народитѣ за изграждането на единъ европейски свѣтъ. Въ тия мощни фигури, въ тѣхния ритъмъ, въ красотата и устрема на тѣхнитѣ движения е възпѣтена борбата за свобода и нейното велико страдание. Затова въ творбитѣ на този голѣмъ художникъ нѣма лирични настроения; тѣ сж по-скоро епически образи. Съ тѣхъ Брекеръ поставя началото на едно ново изкуство, монументално като историческия замахъ на нашето време, строго и поразително.

Скулпторътъ Арно Брекеръ

Фото: Atlantic

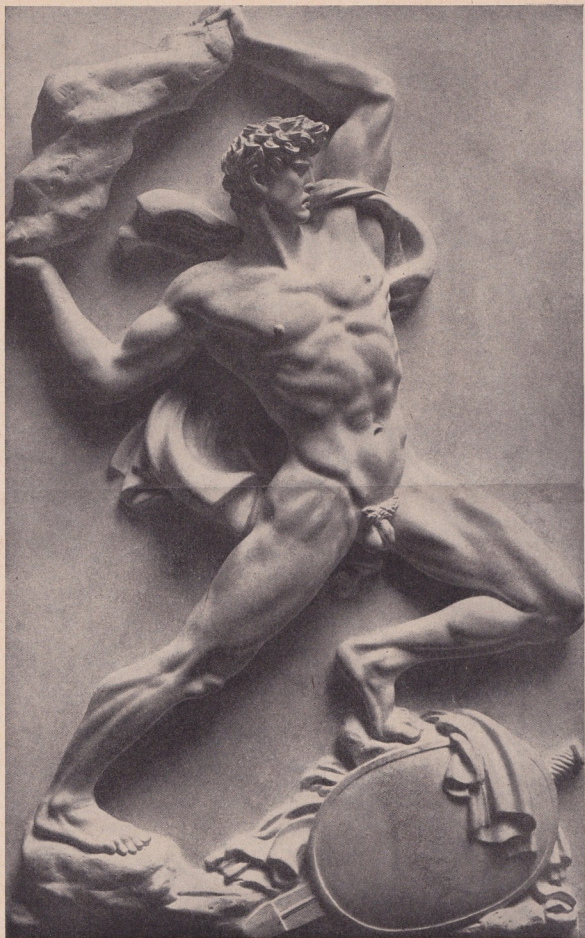
Арно Брекеръ: Унищожение

Арно Брекеръ:

Жертвата

Арно Брекеръ:

Отплата

Арно Брекер:
Изгрявъ
на родината
(каменъ
релефъ)

ЗАКРИЛА НА МЛАДЕЖЪТА ВЪ ГЕРМАНИЯ

отъ Франц Хайеръ

Закрилата на младежта е отъ жизненъ интересъ за всѣки здравъ народъ, защото само тѣлесно и духовно здраво подрастващо поколение може да обезпечи сществуването на единъ народъ. Въ селското стопанство и въ занаятчийското предприятие на семейството здравеопазването на младежта бѣ обезпечено отъ условията. Едва въ осемнадесето и деветнадесето столѣтие настѣпи основенъ обратъ чрезъ промишленото развитие. Прочѣтящата промишленостъ привлѣче голѣми човѣшки маси и то по възможностъ евтини работни сили, които се набираха отъ армията на женитѣ и особено на децата. Тогава само малко страни пощади бедата по децата.

Аугсбургското градско право отъ 1276 г. съдържа наченитѣ за систематична грижа къмъ занаятчийскитѣ ученици въ Германия. За нуждитѣ на модерното промишлено развитие последва решително уреждане на младежката закрила въ Прусия въ 1839 г. чрезъ така навечерия „регулативъ“, който при строги наказания забраняваше работата на децата безъ навършени деветъ години и безъ удостоверение за тригодишно редовно посещение на училище. Ново ограничение на работното време бѣ определено въ 1853 г. и за съблюдаване на постановленията бѣха създадени надзорни органи, предшественици на по-късния промишленъ надзоръ. Въ южнонѣмскитѣ държави законодателството протича успоредно. Двайсетъ и дветѣ земи, включени отъ 1867 г. въ Севернонѣмския съюзъ, приеха всички действащи за Прусия постановления по защитата на труда въ известната промишлена наредба, които отъ 1873 г. добиха законна сила въ Германския Райхъ. По-късни допълнения, като тия отъ 1878, 1891, 1903, 1908 г. и други донесоха, покрай общитѣ постановления по защитата на труда, едно разширение на младежката закрила. Така, призна се недостатъчността на закрилата не само въ промишлеността, но и въ всички занаятчийски предприятия, въ селското стопанство и домакинство и при работата у дома, повишена биде закриляната възраст, забранена нощната и недѣлна работа и въведени принудителни почивки презъ нормалното време.

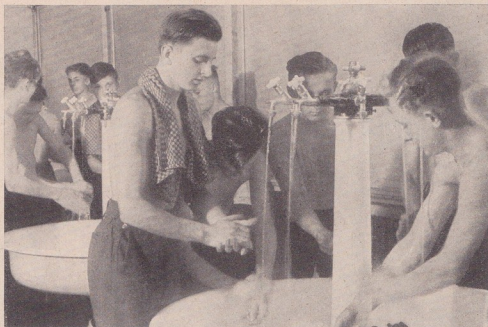
Прогласяването на 8-часовия работенъ день следъ Свѣтовната война и наредбитѣ по работното време за цѣлокупното работничество бѣха добре дошли и за младежитѣ въ Германия. Следъ поемането на властта отъ националсоциализма всички прѣснати постановления по закрилата на младежкия трудъ бѣха събрани въ наредбата за работното време отъ 1934 г.

Завършекъ на стогодишно социалполитическо развитие и начало на всеобхватно младежко право по националсоциалистическо схващане представлява законътъ за закрила на младежта Законъ върху детския трудъ и върху работното време на младежитѣ отъ 30. априль 1938 г. Докато по-ранинитѣ закони означаваха винаги социална грижа и закрила на отдѣлното дете и трѣбваше да го защита-

Foto: Heinemann-Mauritius

Младиятъ работникъ си взема вечерята, следъ работа, една книга отъ библиотеката

Чираците се миат след работа

Foto: Heinemann - Mauritius

ватъ отъ експлоатация, новиятъ законъ за закрила на младежкѣта е проникнатъ отъ идеята за народна закрила, която иска да развие всички млади, душевно и тѣлесно, въ здрави членове на народа. Младежкѣта стои подъ нарочната закрила на националсоциалистическата държава отъ първия день на своето земно битие до навършване на опредѣлената младежка възраст. Правата и задълженията сѣ измѣрени споредъ законитѣ на цѣлия народенъ животъ и сѣ нагласени къмъ душевната, духовна и тѣлесна способностъ на младежкитѣ възрасти.

За провеждането на тия начала законътъ за закрила на младежкѣта опредѣля:

1. Детскиятъ трудъ е по начало забраненъ, при което за дете се смѣта она, който още не е навършилъ 14 години.

2. Младежкитѣ, т. е. момчетата и момичетата отъ 14 до 18 години, може да работятъ дневно само 8 часа и презъ една седмица най-много 48 часа. Въ недѣля и празникъ, както и нощемъ тѣ иматъ безусловно право на почивка.

3. За професионално образование, тѣлесно възпитание, за развитие на тѣхната личностъ и за възможността да участвуватъ въ държавнополитически възпитателни мѣроприятия, трѣбва да се обезпечи необходимото дневно и седмично свободно време безъ удържки отъ вознаграждението.

4. Най-малката годишна отпуска за младежитѣ подъ 16 години е 15 работни дни и за тия надъ 16 години — 12 работни дни. Отпуската трѣбва да се даде по възможностъ презъ ваканцията на професионалнитѣ училища или въ едно време, когато младежкѣта може да си отпочине въ природата или въ пктуване. Въ последния случай отпуската се повишава на 18 работни дни.

Тия законни мѣрки, които представляватъ минималнитѣ опредѣления, се допълватъ отъ повишена доброволна социална грижа на предприятието, въ форма, че много ръководители на предприятия излизатъ извънъ законния минимумъ.

Професионалното обучение и поощрение е повѣрено на специалисти къмъ самото предприятие въ особени работилници или така наречени „жгълчета“ за обучение. Фабрични книжарници и домове за занаятчийски ученици служатъ за по-нататъшно образование, за което редовно се дава допълнително освобождение отъ служба. Чрезъ професионалната състезателна борба на Германския трудовъ фронтъ се дава възможностъ на трудолюбивия и способенъ младежъ или момиче да стигнатъ, чрезъ подборъ, до по-горно стъпало въ своята или друга професия.

Здравниятъ надзоръ надъ младежкѣта е уреденъ единно отъ 1940 г. Надзорътъ се упражнява отъ младежкия лѣкарь и отъ лѣкарски

Водач на патрул

Борбата създава най-ярко лицето на човъка, изписва го с своя пламък, бруди го с своя дъх. Ние виждаме тук лицето на германския войник, заклетъ в силитъ на живота и смъртта.

Вгледайте се въ тия войнишки образи, въ очитъ имъ, въ гънкитъ на устнитъ имъ, въ напрежението имъ! Не намирайте ли разлика между тия лица и тѣзи на други

Лицето на германския

Герман

Войникъ на източния фронтъ

МЪЛЧИЯ ВОЙНИКЪ

и летци

Раненъ-и въпреки това продължава борбата

Въ очакване

хора, които всеки ден срѣщате около себе си? Грамадна разлика! Лицето на човѣка, който воюва съ силитѣ на разрушението, е съвсемъ друго. То е вече символъ, изразъ на времето. То говори за исторически животъ. Въплътява гигантска воля и ще остане като монументаленъ изразъ на прехода отъ единъ вѣкъ въ другъ.

служебни мѣста за младежѣта, присѣдинени къмъ държавнитѣ здравни служби. Поддѣлянето на здравната служба при младежката организация въ отдѣлѣния здравна грижа, здравно възпитание и научно изследване на медицинскитѣ въпроси относно младежѣта сочи голѣмата и разностранна здравна работа върху младежѣта. Постоянниятъ здравенъ надзоръ на всички младежи се изразява въ прегледи за годностъ, за резултатитѣ отъ които дава сведение една изчерпателна здравна карта за всѣки германски младежъ. Спортното възпитание днесъ се цени повече отъ когато и да било. Отличията и спортнитѣ състезания показватъ нагледно напредѣка на постиженията. Организиранитѣ младежи сѣ осигурени автоматично срещу злополука и отговорностъ.

За обществения и нравственъ редъ, който трѣбва да подкрепя предпазно здравната закрила на младежѣта, се грижатъ законни постановления, които на незавършилитѣ 18-годишна възраст запрѣтватъ задържането по улици и площади нощемъ и въ обществени заведения и кина следъ 21 часа. Забранено е пиенето на ракия и други алкохолни напитки и пушенето. Собствени надзорни органи отъ двата пола се грижатъ за запазването на тоя редъ.

Почивното дѣло на германската младежъ, което презъ войната се разшири въ изпращане

на децата въ незастрашени отъ бомбардировки области, обезпечава на всѣки младежъ нѣколкоседмична почивка. Нейниятъ видъ и провеждането се опредѣля отъ лѣкаря индивидуално, и то младежтѣ може да бѣде подслоненъ или въ почивенъ станъ съ малко служба и тежѣсно напрежение или пъкъ отива въ почивенъ домъ или санаториумъ на национал-социалистическата организация за народно благополучие (прочутата NSV.), ако е съ застрашено здраве. Презъ войната младежитѣ подучаватъ, освенъ допълнителни съестни произведения, още и достатъчно витаминови таблетки, които се разпредѣлятъ въ училище или въ предприятия и така се запазватъ тоя пѣтъ младитѣ поколения на Германия отъ лошитѣ последици, почти неотстраними презъ миналитѣ войни.

Покрай грижата за здравитѣ, на държавата и нейнитѣ органи е възложена грижата за застрашената младежъ. Доколкото се касае до единъ наследствено здравъ младежъ, чинто домашни условия не сѣ ободрителни и сѣ опасни за развитието на младия човѣкъ, той се настанява, временно или продължително, при особено годно чуждо семейство. Скъпествува, обаче, и възможността да се упражнява само закриленъ надзоръ. Въ тоя случай сѣ съгласието на родителитѣ или на другъ съ родителска властъ се наговарва едно достопочтено лице съ надзора въ смисълъ на въз-

Общна почивка. Чиратитѣ разглеждатъ снимки изъ военнитѣ действия на източния фронтъ, които управлението на фабриката сплънява всѣки день, за да държи работницитѣ въ течението на събитията

Foto: Heinemann - Mauritz

Майсторът с оркестъра на своите чираци

Foto: Fieseler - Werkfoto - Mauritius

питателно повлияване и наблюдение на младежа, за да подкрепя родителските мърки. Във случаи, въ които младежът не обещава да стане съ кжси възпитателни мърки единъ

редовен и трудолюбив членъ на народната общност, нарежда се социално възпитание, т. е. прибирането на младежа въ единъ домъ за социални грижи. Така се изоставя по-старото понятие за неоправимост и наказаност. Въ това по-скоро се вижда една предпазна мърка, при убеждението, че всъки младеж е способен да се поправи и при съответно възпитание и ръководство да намърри пътя къмъ общността.

Социалната грижа за младежа се изразява и въ новото наказателно право. На мѣстото на запрешението, чието неспазване по-рано бѣ просто следвано отъ наказание, днесъ на преденъ планъ при наказателните мѣрки стои възпитателниятъ моментъ. До 1940 г. въ Германия нѣмаше единно младежко наказателно право. Чрезъ различни наредби въ 1940 г. се стигна до обратъ въ тая областъ. Покрайъ предупредението и възлагането на особени задължения се въведе и младежкия арестъ. Той е нѣщо срѣдно между възпитателно срѣдство и наказание и не се внася въ наказателния регистъръ.

Мащини предпазватъ младите работници отъ нараняване презъ време на работа

СКАРДАНЕЛИ

Въ паметъ на *Фридрихъ Хьолдерлинъ*

Прощавай, моя пѣсень, сестра на небесата,
На вѣчнитѣ съзвездия най-тъжната звезда,
Безсмъртна, ти излжвай речта на чудесата,
Що съ пѣща магия въ лазура разгада!
Търпи съ упорство твърдо гнѣва на боговетѣ,
Отбулила грѣха имъ къмъ святата земя,
Живѣй съ вината свѣтла на нейнитѣ завети,
Що съ мжка, кръвъ и съззи изкупи ти сама!

Пази оная радостъ, съ която въ мигъ уреченъ,
Заклинащъ, надъ земята извихъ магиченъ кръжъ,
И всѣки тлененъ споменъ възкрѣсна въ образъ вѣченъ,
По всѣка мъртва вейка разсвѣтна цѣфналъ стрѣлъ!
За сетенъ пжтъ се вгледай и въ моя обликъ земенъ,
Спомни ми всички думи, що въ сънъ върховенъ чухъ,
Когато сривахъ мълкомъ закона всеобемъ,
Предѣлъ за всѣка мисль, затворъ за всѣки духъ!

Кажи предъ гроба зиналъ, отъ кой съмъ свѣтъ веститель,
Отъ кой небесенъ поясъ откъртенъ метеоръ,
Чрезъ мене слѣпий случай не стана ли властитель,
Надъ вѣковѣчна опись, надъ страшния й хоръ?
Не стана ли оржие безкрайното страдание
Срещу оная воля, що съ гнѣвъ го низпосла,
Не блѣснаха ли съ яростъ изъ вѣчного мълчание
На мжественость горда безбройнитѣ крила?

Да зазвучи отново и она стихъ победенъ, не
За който нѣмахъ думи, а толкова любовъ,
И съ чийто свѣтъль устремъ човѣкътъ бѣ изведенъ
Изъ сѣнищата мрачни на кръстопжтъ суровъ.
И смѣло той навлѣзе въ сѣня на вѣковетѣ,
И зѣрна Дионисий съ вѣнца на Христа,
Въ скрижалитѣ на Бога сждбата си разчете,
А слънцето нарече звезда на любовта!

Живѣй, о моя пѣсень, у всѣки вѣченъ странникъ,
Комуто Богъ избралъ е най-тежкъ земенъ пжтъ,
Комуто въ кърви зѣтъ разрѣфанитѣ длани,
А по позегѣ рани отъ гвоздеи горѣять!
Люби и вси безумци, възбунили земята,
Окриляя браненъ шеметъ, бжди водачъ коравъ,
Да могатъ да довършатъ мира на свѣтлината,
А горе — азъ да срещна духа имъ величавъ.

Днесъ моятъ сънъ е мъртавъ, надеждата — въ забрава,
Единичката утеха е сторения гряхъ.
На тебъ, сждба жестока, по-силиятъ прощава,
Смъртъта ме не повика, но азъ я призовахъ.
Прощавай, земя горестъ! Приветъ, предвѣчни бездни!
Прощавай, моя пѣсень, закривай девственъ ликъ,
Но отлети къмъ Бога съсъ моя кликъ желѣзенъ:
Свободенъ азъ умирамъ, отверженъ и великъ.

Теодоръ Траяновъ

АВСТРАЛИЯ

отъ Карлъ Шмицъ

Австралия е открита отъ холандциѣ. Днесъ все още името на австралийскиятъ градъ Тасмания напомня за холандския капитанъ Тасманъ, който презъ 1642 г. пръвъ стъпи на австралийски брѣгъ. Но холандциѣ не проявиха интересъ къмъ своето откритие. Презъ 1770 г. англичанинѣтъ Кокъ присвои източния брѣгъ като притежание на Англия и го нарече Новъ юженъ Уелсъ. Но и Англия едва презъ 1787 г. обърна внимание на своята придобивка, следъ изгубването на Северна Америка, за да премѣсти тамъ излишка отъ своитѣ прегълнени затвори. Така че въ тази нова частъ на свѣта не отиваха най-добритѣ и културнитѣ елементи на Европа. За всички, които отиваха тамъ най-голъма роля играеше алкохолътъ, който тѣ ѣхнували отъ войници. Едно шише румъ е струвало единъ английски рфунтъ. Отъ тукъ произлиза и първата английска валута: румфунтъ.

За затворницѣтъ на принудителната работа нѣмало милость. Затворническиятъ въздухъ, който ги обкръжавалъ, затворническиятъ редъ, който замѣствалъ една държавна конституция, не допусkali да се проявява никакъвъ предприемчивъ и стопански духъ. Въпрѣки плодородната земя, затворницѣтъ и чиновницѣтъ трѣбвало постоянно да бждатъ спасявани отъ гладъ съ хранителнитѣ припаси, които идвали отъ Англия. Австралия бѣ едно разходно перо въ бюджета на министерството на правосъдието въ Англия.

Презъ 1829 г. настѣхва неочаквана промѣна.

Презъ тази година излизаша единъ малтъс трудъ, озаглавенъ „Едно писмо отъ Сидней“, издаденъ отъ Робертъ Гугеръ, въ Лондонъ, който направилъ сензация всрѣдъ литературния и политически свѣтъ въ Англия. Авторѣтъ (който, въ действителность, се казвалъ Гибонъ Вакефилдъ) билъ единъ затворнически пленникъ въ Нефгате (Англия), който никога не билъ виждалъ Австралия. Скуката на неговото еднообразно затворничество, мрачната сѣдба му дали поводъ да мисли за Австралия и да напише своитѣ преживѣлици. Той предложилъ веднага да се спре безплатното раздаване на земя на преселници и освободени затворници и земята да се раздава съ постепенно покачващи се цени, така че въ Австралия да могатъ да ставатъ притежатели само богати хора; една частъ по този начинъ отъ добитата печалба трѣбвало да се изразходва за превозване на млади работници и работнички, на които да се обещаеятъ сѣщитѣ заплати, както въ Англия. Чрезъ пренасянето на старата социална структура на Англия въ новия свѣтъ, тамъ биде дигната стойността на паритѣ и на труда.

Тази идея, която Вакефилдъ умѣло пропагандиралъ следъ изтърпяване на наказанието си, имала голѣмъ успѣхъ всрѣдъ английската парична аристокрация. Години наредъ замивали постоянно голѣми маси спекуланти за Австралия, за да добиятъ отъ правителството това, което по-рано било безплатно раздавано, и за което не се проявявалъ никакъвъ интересъ, и следъ нѣколко месеца

Сидней (дъсно). Въ лѣво: Ботаническата градина и двореца на губернатора

или години на повишени отъ правителството цени да го продаватъ на нови спекуланти. Селини, селски работници, селски занаятчи и горски чиновници били привлечани особено отъ Германия, Италия и дунавскитъ страни. Отначало тѣ били разочаровани, когато пристигали въ възхвалената страна, които се състояла отъ непроходими гори и пусти стени и въ чийто главенъ градъ, Аделаидъ, не били построени още улици. Аристократическото и богатото общество отъ спекуланти, около „двореца“ на „губернѣра“ правѣло впечатление, като че ли били цигани. Но тѣ не дойдоха тукъ, за да водятъ безгриженъ животъ и да ставатъ бърже богати, но да си добиятъ чрезъ упоритъ трудъ ново огнище, да съятъ и да жънатъ.

Следъ години, когато спекулацията съ земята рухна и спекулантитъ избѣгаха отъ Австралия, тѣзи „омразни дребни хорица“ докараха страната до благосъстояние. Тѣ въведоха развитието на овце и говеда, създадоха грамадна пшенична площъ отъ запустѣлата почва и засадиха зеленчукови, овощарски градини и лозя. Въ долината Лобе основаха първата предавница на вълна, която въведе Австралия въ лондонската борса и направи нейното име известно въ цѣль свѣтъ. Австралийската почва, която нѣкога, поради нейната безценностъ, бѣ пренебрегвана, даде голѣмо благосъстояние. Преселенитъ селини не очакваха, както нѣкога чиновницитъ и затворницитъ, параходи съ хранителни продукти отъ Англия, а параходи, които да откар-

ватъ тѣхното свръхпроизводство, защото Австралия бѣше бедна отъ хора, които да консумиратъ нейната реколта.

Злато, щастие и революция

Едно ново събитие съвсемъ внезапно тизна Австралия по нови пѣтица и даде съвсемъ друга насока на нейното развитие. Презъ 1851 г. биде открито първото злато въ рѣката Туронъ и то въ грамадно количество. Въ доклада на специалния геологически експертъ се казва: „Не само коритото на рѣката, но и брѣговетъ и долините далече до планината сѣх покрили съ злато, както една житнина съ класове.“ Веднага и въ други области биде открито чисто кристално злато на парчета до 75 килограма тежина. Златото се намирало на нѣкои мѣста на половинъ метъръ въ земята. Презъ 1891 г. въ западна Австралия единъ младежъ хвърлилъ камъкъ по една врана. Той веднага забелязалъ, че камъкътъ билъ масивно злато. Отишел до най-близкия мировъ съдия и съобщилъ това, което се случило съ него. Последниятъ изпратилъ веднага телеграма до държавния геологъ въ Пертъ, забравилъ, обаче, въ възбуждението си да съобщи най-сжщественото. Той телеграфиралъ: „Виднелъ грабналъ на конска поляна единъ камъкъ и го хвърлилъ по една врана!“ Следъ малко той получилъ съ негърпение очаквания отговоръ: „Какво стана съ враната?“

ТОГАЛЪ ВЪ ЦѢЛЪ СВѢТЪ

Togonal
Таблети
се препорѣчватъ преди
есичко при:
Ревматизъмъ
подагра
невралгии
простуда

Togonal- Werke
München 8

Градъ Мелбърн
(Австралия):
Погледъ
къмъ катедралата

Това бѣ началото на известната златна мина, която даде възможност да възникнат въ държавата Западна Австралия градове и железници и населението ѝ за късо време да се утрои. Поради тия находки Австралия стана „златна дупница“. Всѣки иска да стане „дигертъ“. Въпреки всички обещания и апели на правителството, всички напуштат своята служба. Въ Сидней и Мелбурне изчезватъ почти всички мъже. Цѣли квартали биватъ напълно обезлюдени. Параходнитѣ пжтинически бюра отъ цѣлия свѣтъ учредяватъ специални служби, за да могатъ да изпълнятъ що годѣ многобройнитѣ поръчки за пжтинически билети. Ценитѣ на имотитѣ се покачватъ до 120 пжти отъ нормалната имъ стойностъ. Презъ 1853 г. 68,000 души добиватъ грамадното количество отъ 96,000 килограма злато, стойността на което възлиза почти на четвъртъ милиардъ марки.

Разбира се, и държавата не остава назадъ. Тя обявява всичкото злато за свое имущество и нарежда да се събира за всѣко разрешение за търсене злато една такса отъ 30 марки на месецъ. Вследствие на това избухва малката „австралийска революция“, така наречената Азокаде фонъ Арека, при която паднали 24 имайъри убити. Правителството създава новъ законъ за търсене на злато и намалява таксата за разрешение на десетъ марки годишно. Съ това, обаче, общественото мнение не бива задоволено. Правителството трѣбва да се откаже отъ класовия парламентъ и да въведе общото избирателно право. Водителъ на бунтовницитѣ дигели, който въ стѣлновението си изгубва едната си ржка и за чията глава се обявява голѣма сума, бива избранъ въ новата камара и веднага става министъръ. На жертвитѣ въ борбата се издига общъ паметникъ,

за да се засвидетелствува, че не е имало нито победители, нито победени. Но въпреки това, дигеритѣ трѣбва да напуснатъ страната. Лесно добиващето се злато скоро изчезва. Златната треска преминава. Но тя увеличава числото на населението на Австралия отъ 405,000 на 1,146,000 души, а числото на стадата и плодороднитѣ поля става много голѣмо, защото въ самата страна се откриватъ широки възможности за пласиментъ.

Господството на синдикатитѣ

Още единъ пжтъ страната на чудесата, Австралия, хвърли цѣлиятъ свѣтъ въ напрежение. Сребърни, медни, оловни, жельзъни, манганени, антимонни и други руди отъ полублагородни метали, като рубинъ и опалъ, били намѣрени въ таква грамадно количество, че навѣсъжде се заговори за едно „осмо свѣтвонно чудо“. Но и тукъ бърже премина всичко, както при златото. Първитѣ лежи експроприации бързо се изчерпаха и за тежкия трудъ липсваха работни сили. Населението, на което безъ много трудъ земята даваше богати продукти отъ жито и вълна, изгуби желанието за единъ авантюристиченъ животъ. Австралийцитѣ станаха тежкоподвиженъ народъ, чиято програма се изчерпаваше съ това, да използватъ каквото иматъ въ момента. Болшинството отъ преселницитѣ презъ време на златния периодъ бѣха английски фабрични работници, които механизацията на индустрията остави безъ поминъкъ. Дошли отъ голѣмитѣ градове, тѣ донесоха съ себе си изискванията на голѣмия градъ, къмъ които принадлежаха танцитѣ, зали за игра, клубове, кина и прочее. Гордѣха се съ това, че направили Мелбурне и Сидней, по отношение на забавнитѣ заведения въ сравнение съ числото на жителитѣ,

Каменна пустаина
въ Австралия,
която се прости-
ра на стотици
километри.

най-богатите градове въ света. За тях животът на село нѣмаше никаква препенсть. Ако до 1871 г. живѣха 70% отъ населението на село и по-малко отъ 30% въ градоветѣ, то въ следващитѣ 50 години отношението се обърна, а въ последнитѣ следващи 50 години, до започването на войната, то още повече се влоши. Днесъ живѣятъ само въ тѣзи голѣми градове повече отъ половината отъ населението. Преселенитѣ работници бѣха минали изключително презъ школата на третюнционитѣ на английскитѣ синдикати. Това имъ даваше превъзходство срещу всички други партии и организации. Въ тѣхъ се разви чувство на морално превъзходство срещу разпокъсаната отъ войни и заглѣта отъ кръвъ Европа. Тѣ се чувствуваха свободни отъ всѣкава историческа връзка. „Ние избѣгнахме проклятието на историята“. Тѣ вѣрваха, че ще могатъ да осъществятъ въ новата частъ на свѣта фантастичнитѣ утопични държавни романи. Водачитѣ на синдикатитѣ искаха, споредъ „марксистическия“ мирогледъ да се създаде въплъшената държава на човѣшкото пласие споредъ принципа, че човѣкъ не живѣе, за да твори и да работи. Тѣхната държава имаше само една задача: да се направи живота на синдикалиститѣ по възможностъ по-приятенъ. Съ опредѣлени заплати отъ закона и държавно гарантирани инвалидни пенсии и пенсии за старостъ, тѣ вѣрваха, че ще създадатъ новия човѣшки типъ на австралийския идеаленъ човѣкъ.

Достѣпъ забраненъ

Австралия се намира на страна отъ голѣмитѣ свѣтови пазари. За да бѣде конкурентноспособна

съ своитѣ индустриални произведения, тя трѣбваше да прилага съвсемъ евтини производствени методи, които да покрятъ голѣмитѣ транспортни разноси. Въмѣсто това, голѣмитѣ претенции на индустриалнитѣ работници за добъръ животъ правѣха собственитѣ имъ произведения така скѣпи, че въ самитѣ австралийски пристанища можеха да се предлагатъ японскитѣ, американскитѣ и еврепоискитѣ стоки по-евтино, отколкото мѣстнитѣ продукти. Срещу заплашването отъ наводняване на страната съ чужди стоки, Австралия можа да се запази само съ високи митнически бариери. Митническото учреждение бѣ станало най-висшата стопанска ръководна служба. То имаше за задача, чрезъ съответни повишения на митата, да ограничава вноса на чуждитѣ продукти. Тази задача бѣ изпълнима, но имаше друга, която не можеше да бѣде разрешена, а именно да се намѣри пазаръ на собственитѣ произведения. Австралийската индустрия се ограничи само върху вътрешния си пазаръ. Опасността отъ това ограничение може би да изглеждале незначителна, тъй като австралийскитѣ вътрешенъ пазаръ все пакъ обхващаше единъ цѣлъ континентъ. Но тя стана, вследствие политиката на синдикатитѣ, толкова значителна, че заплашваше да рухне цѣлата структура на австралийския комуналенъ свѣтъ. Тя създаде, покрай богатитѣ градове, нуждающи се фармери, за които всѣка нова дреха, всѣки необходимъ приборъ за домакинството, означаватъ едно финансово задължение, което превъзхождаше тѣхнитѣ сили. Западна Австралия живѣе изключително отъ своето земеделско и скотовѣдно стопанство. Тукъ селяни и скотовѣди,

години наредъ съ, упоритъ трудъ култивираха широкитъ и нѣкога пуси пространства и ги направиха извори на благосъстояние, чиято наслада бѣ използвана само отъ градскитъ гастрономи. Преди нѣколко години, поради високитъ мита, Австралия не можа да получи отъ Англия необходимитъ машини за земедѣлие. Свиканъ бѣ парламента и бѣ направено предложение за премахване на митата; бѣ доказано, че вследствие високитъ мита цѣлата страна отива къмъ пропасть, цѣли области спиратъ работата и числото на безработнитъ постоянно расте. Западна Австралия заплашва, че ще напусне комуналния свѣтъ. Но нищо не помогна. Синдикатитъ не отстъпиха отъ своята политика за заплатитъ. Борбата бѣ продължена до избухването на днешната война, съ още по-засилени сръдства. Вследствие политиката на синдикатитъ, бѣгството отъ селата бѣ още повече увеличено, когато водачитъ на синдикатитъ проведеха наредбата, споредъ които земята да не се продава, а да се дава подъ наемъ отъ държавата при периодични нови оценки. Кой би ималъ желание години наредъ съ упоритъ трудъ да превръща пуси мѣста въ културна почва, ако при това отгоре трѣбва да плаща и голѣми ренти?

Съ това Австралия тръгна противъ опредѣления и отъ природата пжтъ. Нейното развитие презъ времето на златния периодъ ясно показва, че благосъстоянието ѝ зависи отъ гъстотата на нейното население въ земедѣлскитъ области. Но синдикатитъ се затвориха въ себе си и не желаеха да признаятъ това, въпреки че и самата Англия не бѣ доволна отъ тази безотговорна и едностранчива политика. Тѣ виждаха въ всѣки пришелецъ само единъ бждащъ нарушителъ на системата на запад-

титъ. Отъ тукъ произлѣзе като пръвъ принципъ на модерната политика за преселване и заселване изразътъ: „Достъпъ забраненъ“.

Змията въ рай

Австралиецитъ не е сантименталенъ. Неприятни спомени отъ една направена грѣшка той забравя бързо и вѣрва, че съ спомена сжко така и самиятъ фактъ е премахнатъ отъ свѣта. Кръстосващитъ се богатства въ неговата страна все пакъ му помогнаха да покрие всички дифицити на неговитъ стопански експирименти. Разбира се, често пжти чрезъ природни катастрофи той е изпадалъ въ затруднение, финансови задължения, които той все пакъ е могълъ да предотвари и даже да ги превърне въ благодать за самия себе си. Последствията отъ наводненията можеха да бждатъ отклонени чрезъ ями. Безъжиднитъ периоди чрезъ систематическо заселване, вмѣсто днешното неразумно разоряване. Но защо трѣбва да се пресилва австралиеца и съ това да застраши своето чудесно равновесие? Англия бѣ на поста, за да помага съ заеми, които въ благоприятни години можеха богато да бждатъ олихвени и амортизирани. И Англия бѣ сжко така тамъ съ своята флота, да пази празната страна отъ хора, да не идватъ пришепци и да се заселяватъ тамъ.

Нали Англия се явява винаги тамъ, дето се открива злато, дето има безкрайни пространства, а пълни съ богатства, но безлюдни —? Не бѣше ли тѣй и въ Южна Африка, въ земята на селския бурски народъ, когото юдобританскитъ банкери опустошиха, за да станатъ господари на открититъ отъ бурскитъ селяни златни и диамантни залежи —?

Джченъ пжтъ
презъ южния край
на Австралия, по
който се движатъ
автомобилитъ

Българска музика въ Берлинското радио

На 25 март, въ голѣмата концертна зала на берлинското радио, се даде концертъ отъ композиции на известниятъ български композитори П. Стайновъ (Увертюра „Балканъ“), Веселинъ Стояновъ (Капричио), Парашкевъ Хаджиевъ (Концертно за оркестъръ и цигулка) и Боянъ Икономовъ (Пасторале).

Освенъ това, въ програмата имаше и две нѣмски работи: Увертюра „Донна Диана“ отъ модерния германски композиторъ Резничекъ и познатата Веберова увертюра Фрайшутцъ.

На този концертъ за пръвъ пѣтъ се яви предъ берлинската публика младиятъ български диригентъ Мишо Лефтеровъ, завършилъ тукашната Държавна висша музикална школа.

Това, което пролича на първо мѣсто въ дирижирането на Лефтерова е, че той има не само здрави музикални разбирания, но и сигуренъ диригентски похватъ. Безъ да се улича въ излишни външни движения, целици прекаленъ патосъ и ефтинъ успѣхъ, той успѣ да изтъне въ изпълнението на разнитъ композиции подходящи музикаленъ изразъ, отговорящъ на тѣхния стилъ и вътрешенъ музикаленъ смисълъ.

Сигуренъ успѣхъ за ритъмъ и чувство за динамични пропорции — основнитъ елементи на смисленото

изпълнение — сж качества, които особено трѣбва да се почертаятъ у Лефтерова.

Известниятъ на берлинската публика български цигуларъ, Василъ Чернаевъ, изпълни блестящо концертното на Хаджиева.

Това концертно, пръвъ опитъ на автора за подобна инструментална работа, написано върху елементи, заимствувани отъ българската народна пѣснь, е добъръ приносъ въ модерната цигуларова литература.

По-типиченъ примѣръ, обаче, за българска художествено музикална работа е увертюрата „Балканъ“ отъ Петко Стайновъ. Тукъ авторътъ се стреми не да заимствува готовъ строителенъ материалъ отъ народната пѣснь, но въ общи духъ на широката мелодична линия, тоналнитъ и ритмични особености на народната пѣснь, той създава свои теми и ги разработва съ новитъ срѣдства на композиционната техника. Така Петко Стайновъ се явява като най-яръкъ представителъ на онова течение между днешнитъ български композитори, което цели създаване на чисто български стилъ, съ който да установи живата вътрешна връзка между чистата народна пѣснь и художественото музикално творчество.

А. Н.

Културна кроника

Украински театри отново на работа

Украинскиятъ художественъ животъ е вече освободенъ отъ десетилѣтния натискъ на болшевиизма, който бѣ принципъ всѣка художествена проява до срѣдство на асимиляция. Въ Киевъ е възобновила дейността си украинската национална опера. Репертоарътъ е доста богатъ. Играе се „Дама Пика“ отъ Чайковски, „Фаустъ“ отъ Гюно, „Ноктурно“ отъ Лисенко, „Мадамъ Бъттерфлай“ отъ Пуччини. П-украинскиятъ драматиченъ театъръ ще почне своята дейность. „Киевската сцена“ дава концерти, театрални представления на украински и нѣмски езикъ.

Дорпатъ следъ освобождението

Като първо висше училище въ райхскомисариата Остландъ бѣ откритъ неотдавна университетътъ въ Дорпатъ. На тържеството представителъ на генералния комисаръ за Естония съобща възобновяването на работата въ медицинския, ветеринарния и агрономическия факултети на университета. Академическата работа започва отново въ едно заведение, дето поколения наредъ сж черпили наука и знание.

Академията на наукитъ въ Дорпатъ наскоро бѣ устроила изложба на ценни картини и документи, които свидетелствуватъ за значителното историческо минало на този старъ университетски градъ и за тѣснитъ връзки съ германското изкуство и наука. Изложени бѣха, между друго, портрети на балтийския художникъ Герхардъ фонъ Кюхелънъ, фонъ Гюте, Хердъръ и Виландъ. Рѣдки печатни произ-

ведения за миналото на града и страната сочатъ значението на Дорпатъ и неговия университетъ въ миналитъ столѣтия.

Радиопредавателъ. Киевъ

Предавателътъ Киевъ, който следъ поемането му отъ германската войска разпространяваше само съобщения и служебни известия, вскоро време почва да предава и музика. Подготвителнитъ работи сж въ ходъ.

Консерваторията въ Ревалъ открита

Преди няколко дни консерваторията въ Ревалъ започна своята дейность. Тя чж запали и за въ бж-деце характера си на висше училище. За ръководителъ е назначенъ проф. Юханъ Авикъ, който и по-рано бѣ изпълнявалъ тѣхъ длъжность.

Медицински институтъ въ Виница откритъ

Медицинскиятъ институтъ въ Виница въ Украйна бѣ наново откритъ. Чрезъ бързото напредване на германскитъ войски било предотвратено възмъжряването разрушение на института отъ болшевикитъ.

Художествена изложба въ Минскъ

Въ Минскъ бѣ открита художествена изложба, уредена при сътрудничеството между гражданско германското управление и тамошнитъ художници. Изложбата показва маслени картини, акварели, пастели, радиринги и преди всичко забележителна графика, както военни картини, пейзажи и т. н.

НОВИ КНИЖКИ

Baur-Fischer-Zenz: Menschliche Erblehre und Rassenhygiene

München. Verlag Lehmann

Основно съчинение върху наследствеността и наследените болести, като заболяване на очите, ушите, кожата, аномалии на твърдото, инфекционни и нерви болести, наследени душевни заболявания и др. Трудът може да се разглежда като уводъ въ расовата хигиена.

K. F. H. Günther: Gattenwahl zu ehelichem Glück

München. Verlag Lehmann

Авторът, известният големъ германски ученъ въ областта на расовитъ проблеми и създателъ на национал-социалистическата теория за раситъ, посочва, какви трябва да бъдатъ съпрузитъ по характеръ и качества, за да могатъ да водятъ щастливъ браченъ животъ. Неговата книга е предназначена главно за младитъ мъже и жени, които желаятъ да встъпятъ въ бракъ, както и за тяхнитъ родители.

H. Geissel: Rassenmischung und ihre Folgen

Dresden. Verlag L. Ehlermann

Важна книга върху расовитъ проблеми съ огледъ на наследствеността и последицитъ отъ смѣшанетъ на кръвта. Посочватъ се резултатитъ отъ послѣднитъ изследвания върху наследяването на духовнитъ заложби, душевното неспокойствие, липса на здравъ усѣтъ, на устойчивъ характеръ, на цялостенъ святъовенъ мирогледъ и решителностъ, свойствени на кръвосмѣшанитъ. Отъ голъмо значение

е изложението на автора върху законитъ въ Германия досежно уреждането на въпроса за расовитъ смѣшания съ огледъ на народното здраве и националната племенна сила.

Fr. Keiter: Rasse und Kultur

Stuttgart. Verlag Ferdinand Enke

За научното разглеждане на тъй оспорваната проблема за расата и културата, липсваше до сега една обща наука за културата като жизненъ процесъ, която обяснява и разглежда културното творчество съ огледъ на биологическото устройство на човѣка. Тази липса изпълва тукъ посочениятъ капиталенъ трудъ на Фридрихъ Кейтеръ, доцентъ въ университета въ Вюрцбургъ. Този трудъ се състои отъ три тома. Първиятъ томъ дава принципитъ на една обща културна биология. Вториятъ томъ е посветенъ на праисторическитъ раси и прѣобитни народи, а третиятъ томъ разглежда висшитъ постижения на културата и нейнитъ връзки съ расовитъ сили. Тукъ сж разглеждани най-важнитъ въпроси на модерната биология, теория на раситъ и духовнитъ науки въобще.

Heinrich Lützler: Die Kunst der Völker

Freiburg i. Br. Verlag Herder

Авторътъ изхожда отъ идеята за единството на европейската култура и подчертава, че народитъ взиматъ участие въ тази култура съ националната особеност на своето изкуство. Той посочва особеноститъ на древното гръцко изкуство и на това на древния Римъ. Следъ това той преминава къмъ изкуството на новото време у европейскитъ народи.

ТАЗИ КНИЖКА СЪДЪРЖА:

	Стр.		Стр.
Пролѣтни страхове и надежди	2	Лицето на германския войникъ	12
До Теодоръ Трайновъ	4	Теодоръ Трайновъ: Скарданели	16
Отмаръ Полъ: Янко Яневъ и неговата „Демония на столѣтието“	5	Карлъ Шмидъ: Австралия	17
Арно Брекеръ: Символи на епохата	6	Българска музика въ Берлинското радио	22
Францъ Хайеръ: Закрила на младежката въ Германия	10	Културна хроника	22
		Нови книги	23

Издава „Fremdsprachendienst“-Verlag G. m. b. H. — Berlin • Редактира комитетъ. Адресъ: Berlin, Knebeckstr. 28

Рекламно бюро: Gesellschaft für Auslandswerbung m. b. H., Berlin NW 7, Friedrichstrasse 154 —
За България рекламнитъ приема: д-ръ Николай Синдуновъ, София, бул. Царица Йоанна 58

Druck der Weltsprachendruckerei August Pries G. m. b. H. in Leipzig

Письмо отъ фронта